

Labklājības ministrija

Darba tirgus aktualitātes un pieaugušo izglītība

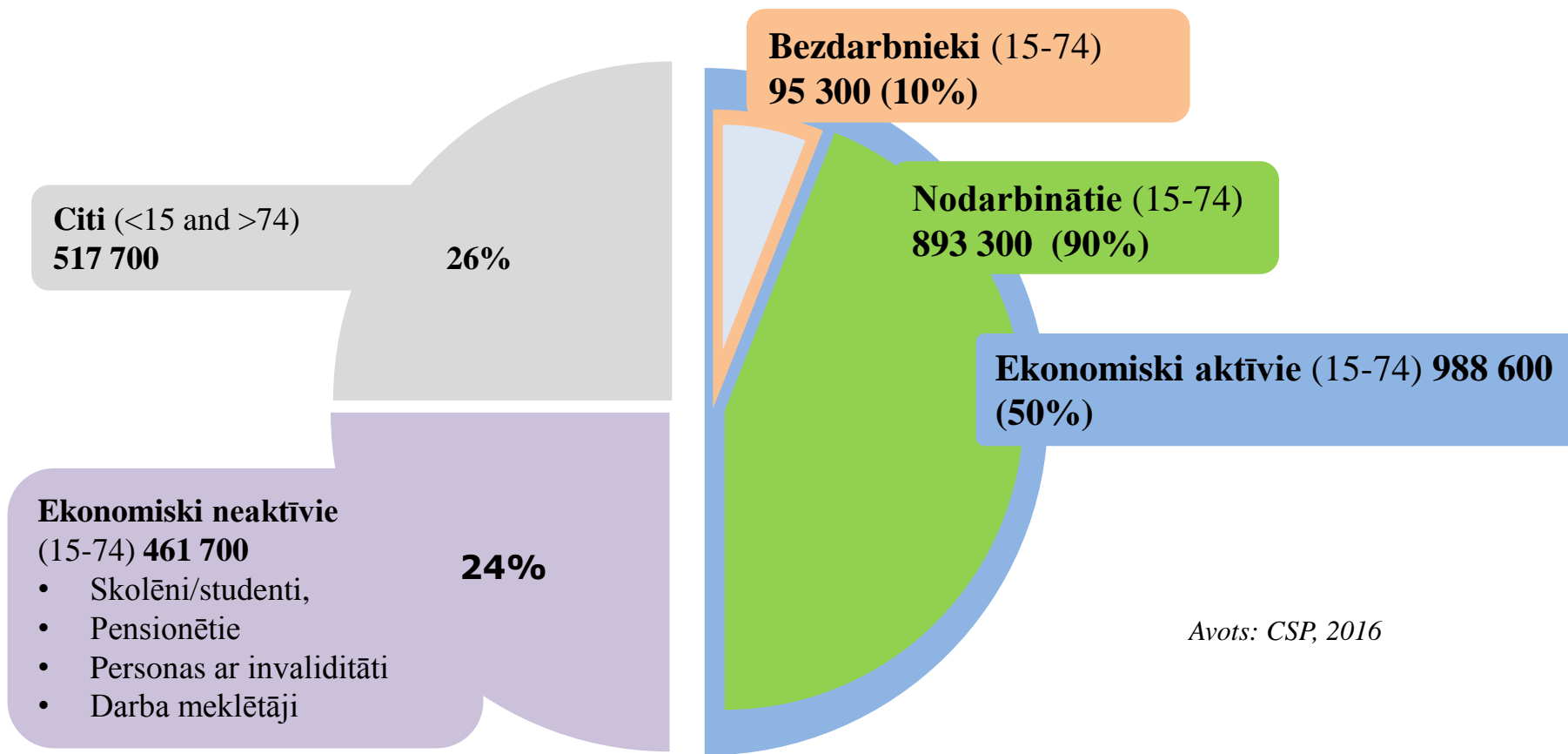
Seminārs «Pieaugušo izglītība un kvalitāte»

2017.gada 8.septembris

Labklājības ministrija

Darba tirgus rādītāji

Avots: CSP, 2016

Labklājības ministrija

Bezdarbnieka portrets

(30.06.2017.)

Labklājības ministrija

Darba tirgus izaicinājumi

- **Jo augstāks izglītības līmenis, jo īsāks bezdarba ilgums un jo labāki darba tirgus iznākumi algas un nodarbinātības noturības izteiksmē.** Īpaši izteikti tas ir jauniešu vidū.
- **Sabiedrības novecošanās** (NVA 2017. gada jūnija beigās reģistrēti 26 069 bezdarbnieki vecumā 50 gadi un vairāk, kas ir 39,1% no kopējā reģistrētā bezdarbnieku skaita valstī).
- **Kvalificēta darbaspēka iztrūkums** ar profesionālo izglītību.
- Jauniešu skaits, kuri **darba tirgū ienāk bez noteiktas profesijas un prasmēm.**
- **Mazkvalificētā darbaspēka īpatsvars.**
- **Ilgstošo bezdarbnieku** īpatsvara pieaugums, kā arī to vidējā bezdarba ilguma pieaugums (no 941 dienas 2016.g. līdz 980 dienām 2017.g.).
- **Bezdarbnieku ar invaliditāti** īpatsvara pieaugums. NVA 2017. gada jūnija beigās reģistrēti 8 626 bezdarbnieki ar invaliditāti, kas ir 12,9% no kopējā reģistrētā bezdarbnieku skaita valstī. Pieaugums īpatsvarā skaidrojams ar kopējo cilvēku ar invaliditāti pieaugumu Latvijas iedzīvotāju skaitā.
- Ar NVA pasākumu „**Latviešu valodas mentora pakalpojums nodarbinātajiem bēgļiem un personām ar alternatīvo statusu**” paredzēts pilnveidot šīs mērķa grupas personu darbam nepieciešamās latviešu valodas zināšanas (apgūt darba profesionālo leksiku, iegūt spēju patstāvīgi iekļauties darba vidē). Pasākums tiek attiecināts NVA subsidētās nodarbinātības, apmācības pie darba devēja ietvaros.

Labklājības ministrija

NVA klienta ceļa karte

Klients ierodas NVA

Reģistrēšanās, bezdarbnieka statusa iegūšana

Bezdarbnieka profilēšana

Individuālā darba meklēšanas plāna sastādīšana

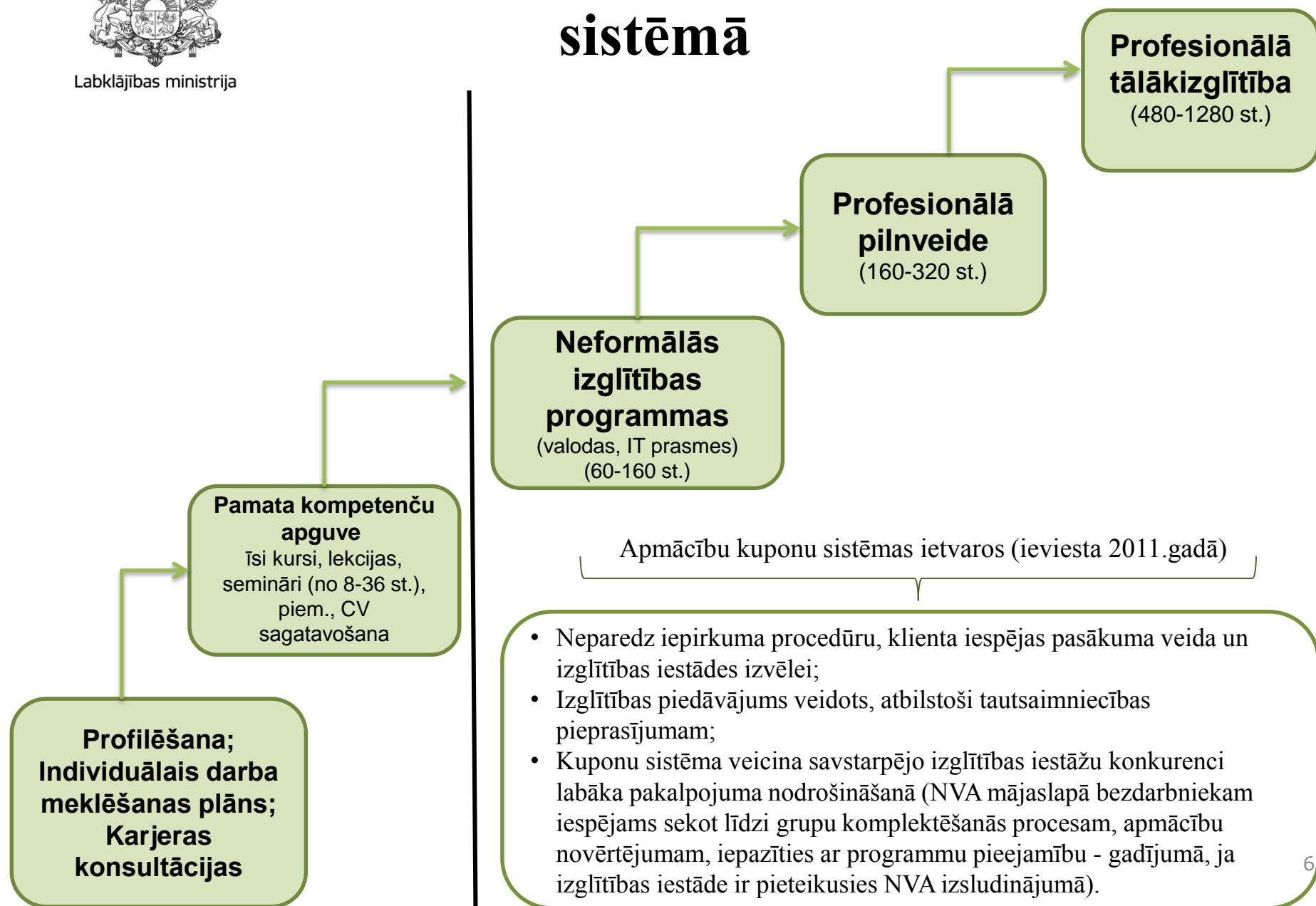

Iesaiste aktīvajos nodarbinātības pasākumos, individuālo pienākumu atrunāšana (vakanto darba vietu meklēšana, darba meklējumu dienasgrāmata u.c.)

Labklājības ministrija

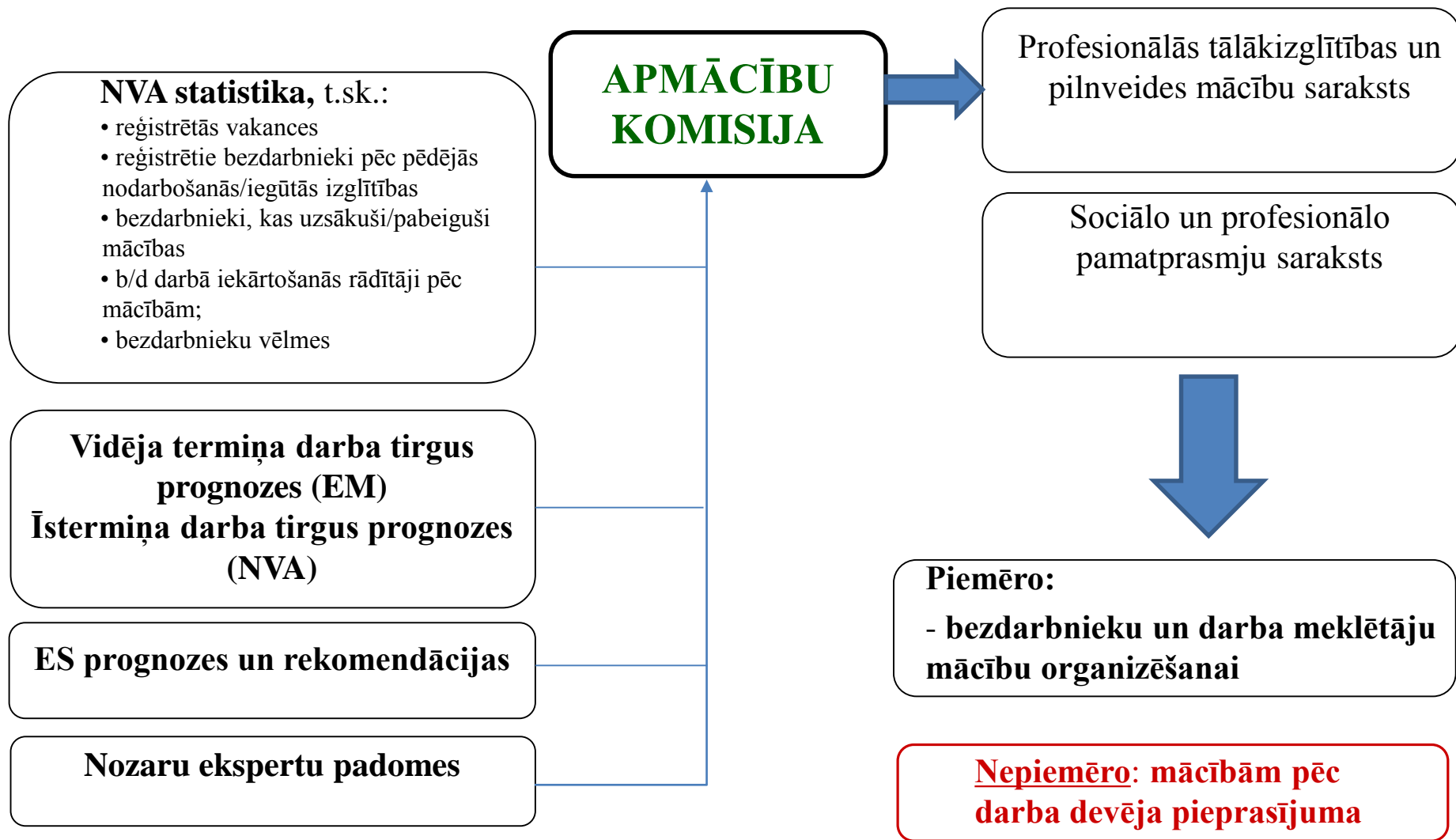
Mācības NVA kuponu sistēmā

Labklājības ministrija

Mācību jomu/profesiju/prasmju noteikšanas mehānisms

Labklājības ministrija

Kvalitātes aspekti NVA organizēto mācību ietvaros

**Vadība saskaņā
ar mērķiem**

**Pasākumu kontrole
un uzraudzība:**

Iekšēji NVA ietvaros
un sadarbībā ar
IKVD

Aptaujas:

izlases veida
apsekojumi, klientu
apmierinātības
aptaujas, NVA
klientu zvanu
aptaujas

IKT rīki:

BURVIS dati (NVA
klientu īpatsvara
rādītāji (%) darba
tirgū, izglītībā vai
mācībās)

Pārraudzība:

datu izvērtējums par
darbā iekārtošanos 6
mēnešus pēc
iesaistes NVA
mācību/izglītības
pasākumos

Labklājības ministrija

Mācību nosacījumi/ierobežojumi (bezdarbniekam)

- Bezdarbnieku var atkārtoti iesaistīt profesionālās izglītības programmu apgūvē ne agrāk kā 2 gadus pēc iepriekšējās izglītības programmas pabeigšanas.
- Bezdarbnieku viena gada laikā var iesaistīt ne vairāk kā 2 neformālās izglītības programmu apgūvē. Valsts valodas apguvei dažādos prasmes līmeņos NVA klientu var iesaistīt ne vairāk kā 3 reizes gadā, ja persona šajā laikā nav iesaistīta citas neformālās izglītības programmas apgūvē.
- Par nepamatotu dalības pārtraukšanu apmācībās bezdarbniekam ir jāatmaksā apmācību izdevumi atpakaļ NVA.
- **Šobrīd tiek domāts par izdevumu atmaksāšanu arī no izglītības iestāžu puses par nekvalitatīvu pakalpojumu.**

Labklājības ministrija

Esošās prasības izglītības iestādēm

- Ja veicot pārbaudi izglītības iestādē, atkārtoti ir konstatēta pasākumu īstenošanas nosacījumu pārkāpšana vai, veicot atkārtotu pārbaudi izglītības iestādē, ir konstatēts, ka iepriekš konstatētie pārkāpumi nav novērsti, tiek atņemtas tiesības piedalīties bezdarbnieku apmācībā un atkārtoti pieteikties mācību pasākumu īstenošanai izglītības iestāde var ne ātrāk kā pēc gada no izsvītrošanas no saraksta dienas.
- NVA ir tiesības izslēgt izglītības iestādi no izglītības piedāvājumu saraksta šādos gadījumos:
 - izglītības iestāde neievēro bezdarbnieka vai darba meklētāja piemērotības noteikšanas, ieskaitīšanas un atskaitīšanas no izglītojamo skaita kārtību;
 - veicot pārbaudi izglītības iestādē, atkārtoti ir konstatēta pasākumu īstenošanas nosacījumu pārkāpšana vai, veicot atkārtotu pārbaudi izglītības iestādē, ir konstatēts, ka iepriekš konstatētie pārkāpumi nav novērsti.

Labklājības ministrija

Papildus plānotie nosacījumi NVA uzraudzības sistēmas ietvaros

- Veicināt izglītības iestāžu finansiālo atbildību, ja mācību pasākumi nenotiek saskaņā ar grafikiem; īstenošanas vietā neatrodas visi dalībnieki u.tml.
- Noteikt pienākumu izglītības iestādēm apmācāmās personas kavējumus atzīmēt apmeklējumu žurnālā ne vēlāk kā 20 minūtes pēc nodarbības sākuma.
- Noteikt prasību izglītojamajiem parakstīties parakstu lapā par katras nodarbības faktisko apmeklējumu.
- Ieviest *online* rīku (pabeidzot VIS BURVIS izstrādi), kur apmācību īstenotāji elektroniski var atzīmēt apmeklējumu (līdzīgi, kā e-klase).
- Noteikt papildus mācību pasākumu apmeklētības kontroles pārbaudes no NVA filiāļu darbinieku puses.
- Stiprināt sadarbību ar Izglītības kvalitātes valsts dienestu (IKVD), t.sk., aicinot pārskatīt izglītības iestāžu/ izglītības programmu akreditācijas procesu, stingrāk vērtējot izglītības iestāžu un/vai izglītības programmu īstenošanas kvalitāti.
- Nodrošināt informācijas apmaiņu starp NVA, IKVD un Akreditācijas ekspertu komisijām par līdz šim konstatētajiem pārkāpumiem.

Labklājības ministrija

Papildus risinājumi mācību procesa efektivitātei

- **Veicināt Profesionālās izglītības kompetences centru (PIKC) aktīvāku iesaisti bezdarbnieku mācību procesā:**
 - nepieciešams IZM un FM risinājums ieņēmumu (papildus nopelnīto līdzekļu) no pieaugušo izglītības budžetiskai noformēšanai;
 - plānots LM Apmācību komisijai uzdot apstiprināt tās izglītības programmas vai modulus, kurās bezdarbnieku iesaiste PIKC tiek organizēta ārpus kuponu sistēmas ietvara (NVA komplektējot mācību grupas).
- **Paredzēt, ka LM Apmācību komisija apstiprina darba tirgū nepieciešamo modulāro profesionālo izglītības programmu iekļaušanu Apmācību jomu un profesiju sarakstā.**
- **Paredzēt izglītības programmu apguves organizēšanu darba dienās pēc plkst. 18.00 aktīvā nodarbinātības pasākuma “Bezdarbnieku apmācība pēc darba devēja pieprasījuma” ietvaros.**

Labklājības ministrija

Kādi papildus ir ieviesti risinājumi mācību procesa efektivitātei?

- 2013. gadā ir ieviesta **bezdarbnieku profilēšanas sistēma**, ar kuras palīdzību sekmē bezdarbnieka motivāciju un secīgu iesaisti aktīvajos nodarbinātības pasākumos, ņemot vērā konkrētās personas individuālo bezdarba situāciju.
- Kuponu sistēma ir pilnveidota ar dažādiem e-vides risinājumiem, t.sk. **izglītības iestāžu meklētāju** (nodrošinot klientu informētāku izvēli par pieejamo pakalpojumu) un **automātiskā rezervācijas sistēma** (lai atvieglotu mācību grupu komplektēšanu, ikvienam klientam ir iespēja uzzināt informāciju par programmu apguves grupu uzsākšanas datumem, vietu skaitu grupā u.c. piedāvājumiem).
- **Darba tirgus īstermiņa prognožu rīks**, lai sniegtu klientiem ieskatu par darba tirgus pieprasījumu un piedāvājumu, atalgojuma līmeni profesijā.
- **CV un vakanču portāls** – darba devēju un darba meklētāju satikšanās vieta, arī atbilstoši pieprasītajām/iegūtajām prasmēm.
- Bezdarbniekiem, kam līdz izglītības norises vietai ir lielāks attālums, kopš 2015.gada tiek sniegts arī **mobilitātes atbalsts** nokļūšanai mācību vietās.
- Par nepamatotu dalības pārtraukšanu mācībās bezdarbniekam ir **jāatmaksā mācību izdevumi** atpakaļ NVA.

Izglītības iestāžu meklētājs (<http://www.nva.gov.lv/?mode=macibas>):
 iespēja novērtēt izglītības iestāžu kvalitātes rādītājus

IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU KVALITATĪVIE RĀDĪTĀJI

Rādīt Meklēt:

10

ierakstus

Izglītības iestādes nosaukums	Pabeiguši dalību laika periodā no 2015.gada 1.oktobra - 2016.gada 30.septembrim un iekārtojušies darbā pirmo 6 mēnešu laikā pēc pasākuma pabeigšanas (līdz 31.03.2017.)	Sekmīgi pabeiguši apmācību ar apliecību (%)	Pabeiguši apmācību bez apliecības (%)	Darbā iekārtošanās(%)*
	1	100	0	100.00
	1	100	0	100.00
	17	100	0	58.82
	2	50	50	50.00
	22	72.	27.3	45.45
	38	100	0	44.74
	9	100	0	44.44
	9	100	0	44.44
	7	100	0	42.86
	75	100	0	40.00

Izdrukāt

Parādīti 1. līdz 10. no 20 ierakstiem Pirmā Iepriekšējā 1 2 Nākošā Pēdējā

* darbā iekārtošanās īpatsvars 6 mēnešu laikā pēc apmācības pabeigšanas.

Darba tirgus prognozes: <https://cvvp.nva.gov.lv/#/pub/pakalpojumi/prognozes/>

PROFESIJU TOP IZVĒLĒTAJĀS NOZARĒS

Visvairāk pieprasīto profesiju TOP

No 2017.gada aprīlis - 2017.gada oktobris

Profesijas

VISVAIRĀK PIEPRASĪTĀS

VISMAZĀK PIEPRASĪTĀS

Profesiju grupēšanas līmenis

PAMATGRUPAS

APAKŠGRUPAS

MAZĀS GRUPAS

ATSEVIŠĶĀS GRUPAS

Latvija Kurzeme Latgale Pierīga Rīga Vidzeme Zemgale

Tautsaimniecībā kopā

▶8100 RŪPNIECISKO IEKĀRTU OPERATORI	↑↑	↑↑	↑	↑↑	↓	↑	↑
▶3100 ZINĀTNES UN INŽENIERZINĀTŅU SPECIĀLISTI	↑↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑
▶7300 AMATNIEKI UN IESPIEDDARBU STRĀDNIEKI	↑↑	↓	○	↑	n.d.	↑	↑
▶2100 ZINĀTNES UN INŽENIERZINĀTŅU JOMAS VECĀKIE SPECIĀLISTI	↑↑	↑	↑	↑	↑	n.d.	↑
▶7500 PĀRTIKAS PRODUKTU PĀRSTRĀDES UN KOKAPSTRĀDES STRĀDNIEKI, APĢĒRBU IZGATAVOŠANAS UN CITI AMATNIEKI UN TIEM RADNIECĪGU PROFESIJU STRĀDNIEKI	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑
▶7200 METĀLAPSTRĀDES, MAŠĪNBŪVES UN TĀM RADNIECĪGU JOMU STRĀDNIEKI	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑
▶6100 KVALIFICĒTI TIRGUS LAUKSAIMNIECĪBAS DARBINIEKI	↑	↑	↑	↑	n.d.	↑	↑
▶8200 MONTIERI	↑	↑	↑	↑	↓	↑	○
▼3500 INFORMĀCIJAS TEHNOLOĢIJU JOMAS SPECIĀLISTI	↑	n.d.	n.d.	↑	↑	n.d.	n.d.
Vidējā atlīdzība profesijā	1139	975	663	863	1255	641	661
Profesijā nodarbināto skaits	4494	184	185	424	3378	154	167
NVA reģistrēto bezdarbnieku skaits	204	18	41	16	95	15	19
Vakances	43	0	2	1	40	0	0
▶7100 BŪVNIEKI UN TIEM RADNIECĪGU PROFESIJU STRĀDNIEKI (IZŅEMOT ELEKTRIĶUS)	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑
▶1300 RAŽOŠANAS UN SPECIALIZĒTO PAKALPOJUMU JOMAS VADĪTĀJI	↑	↑	↑	○	○	n.d.	↑

Labklājības ministrija

Paldies!